

117.СУ „Св. св. Кирил и Методий“

Критерии

за оценяване на резултатите от обучението

по всички учебни предмети

на учениците в четвърти клас

Критерии за оценяване за IV клас

Степента на постигане на очакваните резултати от обучението, е:

отличен 6 - ученикът постига напълно очакваните резултати от учебните програми; в знанията и уменията няма пропуски; усвоени са всички нови понятия и ученикът ги използва правилно; притежава необходимите компетентности и може да ги прилага самостоятелно при решаване на учебни задачи в различни ситуации; действията му са целенасочени и водят до краен резултат;

много добър 5 - ученикът постига с малки изключения очакваните резултати от учебните програми; показва незначителни пропуски в знанията и уменията си; усвоил е новите понятия и като цяло ги използва правилно; доказва придобитите компетентности при изпълняване на учебни задачи в познати ситуации, а рядко - и в ситуации, които не са изучавани в клас, макар това да става с известна неувереност; действията му са целенасочени и водят до краен резултат, който извън рамките на изучените ситуации може да не е съвсем точен;

добър 4 - ученикът постига преобладаващата част от очакваните резултати от учебните програми; показва придобитите знания и умения с малки пропуски и успешно се справя в познати ситуации, но се нуждае от помощ при прилагането им в непознати ситуации; усвоена е преобладаващата част от новите понятия; действията му съдържат неточности, но в рамките на изученото водят до краен резултат;

среден 3 - ученикът постига само отделни очаквани резултати от учебните програми; в знанията и в уменията си той има сериозни пропуски; усвоени са само някои от новите понятия; притежава малка част от компетентностите, определени като очаквани резултати в учебната програма, и ги прилага в ограничен кръг алгоритмизирани и изучавани в клас ситуации с пропуски и грешки; действията му съдържат недостатъци и рядко водят до краен резултат;

слаб 2 - ученикът не постига очакваните резултати от учебните програми, заложи като прагова стойност за успешност и зададени чрез степента на позитивен измерител „среден“.

По учебни предмети

Български език и литература

Езикови компетентности - Разбира връзката между книжовен изговор и правопис на звуковете. Познава отношенията между звуковете като градивни единици на думата. Образува сложни думи. Разпознава числителни имена като части на речта – бройни и редни. Определя време на глагола (сегашно, бъдеще, минало). Употребява правилно частите на речта. Прави справка в тълковен речник за значението на определена дума. Разпознава в речта думи с противоположно значение (антоними). Разпознава подлога и сказуемото като части на изречение. Разграничава простите изречения в състава на сложното по броя на сказуемите. Разграничава съюзно и безсъюзно свързване на прости изречения в сложно.

Комуникативноречева компетентност - Разбира връзката между темата и заглавието на текста. Преразказва в устна форма сбито съдържанието на чужд художествен/нехудожествен повествователен текст. Съчинява текст: в отговор на въпрос по съдържанието на изучавано литературно или фолклорно произведение; по аналогия, по картина от художник. Редактира свой и чужд текст. Извлича информация за езикови и литературни факти от различни текстове.

Литературни компетентности - Открива диалог и монолог в художествен текст. Познава легендата като фолклорен и литературен вид. Открива взаимовръзката между епизодите в развитието на действието в изучавано произведение. Свързва постъпките на героите с мотивите за поведение им. Открива посланието на текста. Аргументира отговора си на въпрос, свързан със съдържанието на художествен и нехудожествен текст. Открива олицетворение в художествен текст. Познава съдържанието на значими произведения на класиката и съвременната литература за деца и на фолклора, включени в учебното съдържание. Изгражда си представа за автора чрез негови значими произведения. Изразява емоционално-оценъчно отношение към герои, епизоди, картини.

Социокултурни компетентности - Открива белези на културната различност в изучавани литературни произведения. Съставя писмен текст с помощта на словесна или визуална опора във връзка с изучавано литературно или фолклорно произведение.

Английски език

Постигане на ниво А1 по Общата европейска езикова рамка в края на началния етап на основната степен на образование

Слушане - Ученикът може: да разбира познати думи и изрази, свързани с конкретното му обкръжение, когато се говори бавно и ясно със стандартно произношение и характерна за езика интонация; да разбира общото съдържание на кратък, несложен текст, както и елементарни полезни подробности; да разбира кратки, ясни указания и да следва елементарни упътвания от учител и от трети лица; да се ориентира в пространството, времето и числата.

Четене - Ученикът може: да разбира познати имена, думи и изрази, срещани в типични ситуации от всекидневието; да разбира текст на картички, кратки електронни съобщения и лични писма; да разбира кратка и несложна информация, като в повечето случаи тя е онагледена; да разбира съдържанието на кратки адаптирани и несложни, съобразени с езиковото ниво, автентични текстове от различни жанрове, съдържащи позната лексика и изучавани граматични структури, като при необходимост ги препрочита; да разбира несложни съобщения, указания и информация от учебника/учебната тетрадка.

Говорене - Ученикът може: 1. при диалогична реч да общува по несложен начин, подпомогнат от събеседника, който е готов да повтори бавно или преформулира казаното; да води несложен разговор по познати теми, като задава и отговаря на елементарни въпроси; да се ориентира в пространството, времето и числата; да изразява по несложен начин свои непосредствени потребности и желания; да установява кратък социален контакт, използвайки несложни форми на вежливост; да говори по познати теми, макар и бавно, с по-дълги паузи, с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането; да прилага компенсаторни стратегии; 2. при монологична реч да се представя; да описва накратко хора, с които общува, заобикалящата среда и всекидневни дейности; да разказва накратко, по несложен начин, за всекидневни дейности и предпочитания, за непосредствени планове и намерения; да говори по познати теми, макар и бавно, с по-дълги паузи, с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането; да прилага компенсаторни стратегии.

Писане - Ученикът може: да попълва личните си данни във формуляр или въпросник; да описва с елементарни изрази себе си и хора от близкото обкръжение; да пише поздравителна картичка, кратко електронно съобщение/лично писмо, като при необходимост използва опори и учебен речник; да съставя елементарен писмен текст с ограничен обем думи, като използва опори.

Математика

Числа - Познава естествените числа над 1000 и десетичната позиционна бройна система Извършва аритметичните действия събиране и изваждане с естествените числа над 1000 Извършва аритметичните действия умножение и деление с едноцифрено и с двуцифрено число Представя числа с римските цифри Намира неизвестен умалител и неизвестен делител.

Геометрични фигури и тела - Разпознава геометричната фигура окръжност и елементите ѝ Чертае ъгъл по дадена градусна мярка и окръжност по даден радиус Разпознава геометричните тела куб, правоъгълен паралелепипед, кълбо, цилиндър, конус, пирамида.

Измерване - Знае мерните единици за ъгъл (градус) и за лице (кв. мм, кв. см, кв. дм, кв. м, кв. км, декар) Измерва ъгли по зададена мярка Извършва действия с изучените еднородни мерни единици (без тези за време) Намира лице на правоъгълник Използва правилно чертожните инструменти линия, транспортир и пергел.

Моделиране - Описва ситуации от заобикалящия го реален свят с математически модел (задачи от покупко-продажби, лице и обиколка на фигура) Интерпретира съдържателно получените резултати при решаване на даден проблем Събира данни от различни източници за съставяне на числови изрази и текстови задачи.

Човекът и обществото

Човекът и неговата среда - Познава характерни особености на природните области в България. Разбира значението на природните дадености за живота на хората. Дава примери за промени в околната среда и в бита на хората, настъпили в резултат на някои технически нововъведения. Разграничава държавни институции и органи на местната власт. Познава правила за отговорно поведение при природни бедствия.

Национално и културно наследство - Дава примери за значими културни постижения на българския народ. Разказва за ярки личности и събития в българската история. Свързва разбирателството между различните човешки общности с напредъка на обществото.

България - част от света - Определя по карта географското положение на България в Европа. Илюстрира с примери връзките на България с Европа и със света. Разбира ролята на кръстопътното положение на България. Описва забележителности на столицата на Република България.

Източници на знания - Разграничава материални от писмени източници на знания. Съставя кратки описания на обекти и събития. Използва данни, представени чрез схеми, карти, таблици и други източници на информация.

Човекът и природата

Вещества, тела и организми - Различава веществата по свойства и употреба. Разпознава основни замърсители на околната среда. Илюстрира с примери основни групи организми, обитаващи водата и сушата, и приспособленията им за живот. Групира животните на бозайници, птици, влечуги, земноводни, риби и насекоми. Описва формата и движението на Земята и Луната. Разгранчава планета, спътник и звезда. Назовава по схема планетите от Слънчевата система.

Природни явления и процеси - Познава някои от основните жизнени процеси — хранене, дишане, размножаване и развитие. Проследява преходите между трите състояния на водата (при нагряване и охлаждане) и кръговрата на водата. Описва движения на тела и действия на сили. Дава примери за източници на светлина и звук, за тяхното разпространение и възприемане от човешките сетива. Описва приспособления за движение на животни във водата и на сушата. Дава примери за получаване на енергия от различни източници и за нейното използване от човека. Обяснява откъде организмите получават енергия и за какво я използват. Прилага начини за пестене на енергия.

Човекът и здравословният начин на живот - Описва по схема храненето, дишането, размножаването и развитието на човека. Описва очаквани промени в човешкото тяло през пубертета. Дава примери за здравословно хранене и здравословен начин на живот. Познава заразни и незаразни болести и начини за опазване на собственото здраве. Разбира вредното въздействие на никотина, алкохола, наркотиците. Назовава дейности на човека, водещи до нарушаване на равновесието в природата, и мерки за нейното опазване.

Наблюдения, експерименти и изследване - Извършва наблюдения на природни обекти и процеси. Извършва опити с тела, вещества и растения. Използва термометър за измерване на температура. Разчита информация по модели, схеми, таблици, графики.

Компютърно моделиране

Дигитални устройства - Познава функционалността на бутоните на конкретно устройство Познава основните компоненти на дигиталното устройство и начините за включване на програмируеми устройства към тях Познава етичните норми при работа с дигитални устройства Познава ползите и вредите от използването на дигитални устройства за околната среда.

Дигитална идентичност - Прави разлика между дигитална и физическа идентичност и не предоставя лични данни в дигитална среда Познава основните заплахи при работа в дигитална среда и знае как да получи помощ при необходимост.

Информация - Познава начините за получаване на информация и формите за представянето ѝ Познава начините за съхраняване на информацията в дигиталните устройства Познава формите на представяне на информацията (текстова, числова, звукова, графична) Разпознава и сравнява мерни единици за големината на файловете, които използва Знае как се обработва информацията в дигиталните устройства.

Разбира, че дигиталните ресурси може да не са свободни за използване, копиране и разпространяване.

Алгоритми - Познава конкретна среда за блоково програмиране и създава дигитално съдържание Реализира линеен алгоритъм във визуална среда, като управлява движение на героите (изчакване, забавяне или ускоряване) Експериментира с героите във визуалната среда, като задава основните им характеристики и ги подбира според определен сюжет Сглобява код чрез блокове за управление на героите в играта Сглобява крайна последователност от блокове, реализираща разклонен алгоритъм Създава проект, който включва анимация с повече от един обект и използване на звук и текст Представя в реална и виртуална среда свой проект.